

Sygn. akt II AKa 385/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Rostankowska (spr.)

Sędziowie: SSA Krzysztof Noskowicz

SSO del. Agnieszka Niklas - Bibik

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Pankowska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Toruniu R. G.

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2017 r.

sprawy

K. K. (1) c. R., ur. (...) w C.

oskarżonej z art. 297 § 1 k.k.; art. 297 § 1 k.k.; art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; art. 300 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W. K. s. H., ur. (...) w C.

oskarżonego z art. 297 § 1 k.k.; art. 297 § 1 k.k.; art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.; art. 300 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora, pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego i obrońcę oskarżonych od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 30 czerwca 2017 r., sygn. akt **II K 129/16**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

I. zasądza od oskarżonych: K. K. (1) i W. K. kwoty po 1500 (jeden tysiąc pięćset) złotych tytułem opłat za postępowanie odwoławcze oraz obciąża ich wydatkami tego postępowania w częściach związanych z ich w nim udziałem.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Toruniu rozpoznawał sprawę:

1. **K. K. (1)** oskarżonej o to, że:

I. w dniu 13 sierpnia 2013r. w C., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) K. K. (1) z/s w C. w celu uzyskania kredytu w rachunku bieżącym w Banku Spółdzielczym Oddział w C. w wysokości 500.000,- zł., złożyła nierzetelny dokument mający istotne znaczenie dla uzyskania tego kredytu w postaci oświadczenia majątkowego, w którym wpisała, że jest właścicielką działki z biurem podczas gdy służyła jej jedynie w części własność

tej nieruchomości, oraz właścicielką nieruchomości (domu) w C. przy ulicy (...), podczas gdy -właścicielem tej nieruchomości (działki numer (...)) o obszarze 0,0805 ha objętej księgą wieczystą Kw (...) zgodnie z aktem notarialnym - umowa darowizny - z dnia 8 lutego 2013 roku - była jej córka A. K., przy czym działała na szkodę w/wym. Banku, który w dniu 12 września 2013 roku udzielił jej umową numer (...) kredytu w kwocie 500.000,-zł., tj. o czyn z art.297 § 1 kk,

II. w dniu 18 sierpnia 2014r. w C., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) K. K. (1) z/s w C. w celu uzyskania kredytu w rachunku bieżącym w Banku Spółdzielczym Oddział w C. w wysokości 500.000,-zł., złożyła nierzetelny dokument mający istotne znaczenie dla uzyskania tego kredytu w postaci oświadczenia majątkowego w którym wpisała, że jest właścicielką działki w C. z biurem przy ulicy (...) oraz nieruchomości (domu) w C. przy ulicy (...), podczas gdy nieruchomość położoną w C. przy trasie E., tj. działki numer (...) ul. (...) wraz z budynkiem biurowym o powierzchni 25.00 m² objętej księgą wieczystą Kw (...) aktem notarialnym z dnia 23 grudnia 2013r. darowała swojej córce A. K., a właścicielem nieruchomości w C. przy ulicy (...) (działki numer (...)) o obszarze 0,0805 ha objętej księgą wieczystą (...) (...) zgodnie z aktem notarialnym - umowa darowizny - z dnia 8 lutego 2013r. była jej córka A. K., a ponadto podała, że nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie sądowe, arbitrażowe lub administracyjne, podczas gdy były już wszczętych 6 postępowań celno-podatkowych przez Urząd Celny w T. , czym działała na szkodę w/wym. Banku, który w dniu 4 września 2014 roku zmienił aneksem nr 2/14 umowę kredytu w kwocie 500.000,-zł., tj. o czyn z art.297§ 1 kk,

III. w okresie od marca 2015r. do maja 2015r. w C. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) przywłaszczyła powierzone mienie znacznej wartości w postaci samochodów o łącznej wartości 330.000,-zł., na którym na podstawie umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku nr 09/13 zawartej w dniu 12 września 2013r. w C. ciążyło przewłaszczenie na rzecz Banku Spółdzielczego w C., czym działała na szkodę Banku Spółdzielczego w C., tj. o przestępstwo z art.284 § 2 kk w zw. z art.294 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk w zw. z art.12 kk,

IV. w okresie od marca 2015r. do maja 2015r. w C. w sytuacji grożącej niewypłacalności działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) zbyła mienie w postaci samochodów o łącznej wartości 330.000,-zł., na którym na podstawie umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku nr 09/13 zawartej w dniu 12 września 2013r. w C. ciążyło przewłaszczenie na rzecz Banku Spółdzielczego w C. przez co doprowadziła do swej niewypłacalności, czym działała na szkodę Banku Spółdzielczego w C., tj. o przestępstwo z art.300 § 1 kk w zw. z art.12 kk;

2. **W. K.** oskarżonego o to, że:

I. w dniu 20 czerwca 2013r. w C., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) W. K. z/s w C. w celu uzyskania kredytu w rachunku bieżącym w Banku Spółdzielczym Oddział w C. w wysokości 400.000,-zł., złożył dokument mający istotne znaczenie dla uzyskania tego kredytu w postaci oświadczenia majątkowego w którym wpisał, że jest właścicielem działki z biurem obsługi klienta (...), podczas gdy nie miał on żadnych praw własności do tej nieruchomości, także mimo pozostawania w ustroju wspólności małżeńskiej z K. K. (1), albowiem nieruchomość ta do czasu przekazania ich córce A. K. wchodziła , jako uprzednio darowizna, w skład majątku osobistego K. K. (1), czym działał na szkodę w/wym. Banku, który w dniu 28 czerwca 2013r. udzielił mu umową numer (...) kredytu w kwocie 400.000,-zł., tj. o czyn z art.297 § 1 kk,

II. w dniu 4 czerwca 2014r. w C., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) W. K. z/s w C. w celu uzyskania kredytu w rachunku bieżącym w Banku Spółdzielczym Oddział w C. w wysokości 400.000,-zł., złożył dokument mający istotne znaczenie dla uzyskania tego kredytu w postaci oświadczenia majątkowego w którym wpisał, że jest właścicielem działki z biurem obsługi klienta (...), przy czym nie miał żadnych praw własności do tej nieruchomości, także mimo pozostawania w ustroju wspólności małżeńskiej z K. K. (1), albowiem nieruchomość ta do czasu przekazania ich córce A. K. wchodziła, jako uprzednio darowizna, w skład majątku osobistego K. K. (1), czym

działał na szkodę w/wym. Banku, który w dniu 26 czerwca 2014r. zmienił aneksem nr 2/14 umowę kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 400.000,-zł., tj. o czyn z art.297 § 1 kk,

III. w okresie od stycznia 2015r. do maja 2015r. w C. działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru oraz w celu osiągnięcia korzyści majątkowej prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) przywłaszczył powierzone mienie znacznej wartości w postaci samochodów o łącznej wartości 470.000,-zł., na którym na podstawie umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku nr 07/13 zawartej w dniu 28 czerwca 2013r. w C. ciążyło przewłaszczenie na rzecz Banku Spółdzielczego w C., czym działał na szkodę Banku Spółdzielczego w C., tj. o przestępstwo z art.284 § 2 kk w zw. z art.294 § 1 kk w zw. z art.11 § 2 kk w zw. z art.12 kk,

IV. w okresie od stycznia 2015r. do maja 2015r. w C. w sytuacji grożącej niewypłacalności działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...) zbył mienie w postaci samochodów o łącznej wartości 470.000,-zł., na którym na podstawie umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku nr 07/13 zawartej w dniu 28 czerwca 2013r. w C. ciążyło przewłaszczenie na rzecz Banku Spółdzielczego w C. przez co doprowadziła do swej niewypłacalności, czym działał na szkodę Banku Spółdzielczego w C., tj. o przestępstwo z art.300 § 1 kk w zw. z art.12 kk.

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2017r. w sprawie sygn. akt II K 129/16:

stosując, w myśl art.4 § 1 kk, powołane niżej przepisy w brzmieniu obowiązującym do 30 czerwca 2015r.:

I. oskarżoną K. K. (1) uniewinnił od czynu zarzucanego jej w punkcie I aktu oskarżenia;

II. oskarżoną K. K. (1) uznał za winną czynu zarzucanego jej w punkcie II aktu oskarżenia z tym, że należy go opisać w sposób następujący: w dniu 20 sierpnia 2014 r. w C., prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą PPHU (...), w celu uzyskania kredytu w rachunku bieżącym w Banku Spółdzielczym w C. w wysokości 500.000,-zł., złożyła temu bankowi nierzetelne pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wymienionego kredytu podając, że nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie administracyjne, podczas, gdy w tym czasie toczyło się przeciwko oskarżonej 6 postępowań prowadzonych przez Naczelnika Urzędu Celnego w T. w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego, to jest uznaje oskarżoną za winną występku z art.297 § 1 kk i za to, na podstawie art.297 § 1 kk wymierzył jej karę roku pozbawienia wolności;

III. oskarżoną K. K. (1) uznał za winną czynu opisanego w punktach III i IV aktu oskarżenia ustalając, że zachowania tam opisane stanowią ten sam czyn, z tym, że należy opisać go i zakwalifikować w sposób następujący: w okresie od 25 kwietnia 2015r. do 30 czerwca 2015r. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przywłaszczyła powierzone jej jako przechowawcy przez Bank Spółdzielczy w C. na podstawie umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku nr 09/14 z 4 września 2014r. następujące pojazdy, stanowiące własność tego banku:

1. H. (...) nr rej. (...) o wartości 19.400,-zł.,
2. S. (...) nr rej. (...) o wartości 56.000,-zł.
3. H. (...) nr rej. (...) o wartości 22.400,-zł.,
4. M. (...) nr rej. (...) o wartości 3.900,-zł.,
5. S. (...) o wartości 32.000,-zł.,
6. S. (...) nr rej. (...) o wartości 29.700,-zł.,
7. H. (...) nr rej. (...) o wartości 31.250,-zł.,
8. S. (...) nr rej. (...) o wartości 20.000,-zł.,

9. M. nr rej. (...) o wartości 1.200,-zł.

stanowiące mienie znacznej wartości w łącznej wysokości 215.850,-zł., to jest uznał oskarżoną za winną występku z art.284 § 2 kk w zw. z art.294 § 1 kk w zw. z art.12 kk i za to, na podstawie art.294 § 1 kk, wymierzył jej karę roku i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a także, na podstawie art.33 § 1, 2 i 3 kk, karę 200 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30,-zł.;

IV. na podstawie art.85 kk i art.86 § 1 kk w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych w punktach II i III wyroku wymierzył oskarżonej K. K. (1) karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art.69 § 1 i 2 kk i art.70 § 1 pkt 1 kk, warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby;

V. na podstawie art.72 § 1 pkt 4 kk zobowiązał oskarżoną K. K. (1) w okresie próby do wykonywania pracy zarobkowej;

VI. oskarżonego W. K. uniewinnił od czynów zarzucanych mu w punktach I i II aktu oskarżenia;

VII. oskarżonego W. K. uznał za winnego czynu opisanego w punktach III i IV aktu oskarżenia ustalając, że zachowania tam opisane stanowią ten sam czyn, z tym, że należy opisać go i zakwalifikować w sposób następujący: w okresie od 2 kwietnia 2015r. do 8 czerwca 2015r. działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przywłaszczył powierzone mu jako przechowawcy przez Bank Spółdzielczy w C. na podstawie umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku nr 08/14 z 26 czerwca 2014r. następujące pojazdy, stanowiące własność tego banku:

1. S. (...) o wartości 28.900,-zł.,

2. S. (...) o wartości 31.400,-zł.,

3. T. (...) nr rej. (...) o wartości 37.400,-zł.,

4. K. S. nr rej. (...) o wartości 21.400,-zł.,

5. S. (...) nr rej. (...) o wartości 16.700,-zł.,

6. S. (...) nr rej. (...) o wartości 18.800,-zł.,

7. S. (...) nr rej. (...) o wartości 24.500,-zł.,

8. S. (...) nr rej. (...) o wartości 22.500,-zł.,

9. J. (...) nr rej. (...) o wartości 5.500,-zł.

stanowiące mienie znacznej wartości w łącznej wysokości 207.100,-zł., to jest uznał oskarżonego za winnego występku z art.284 § 2 kk w zw. z art.294 § 1 kk w zw. z art.12 kk i za to, na podstawie art.294 § 1 kk, wymierzył mu karę 2 lat pozbawienia wolności, a także, na podstawie art.33 § 1, 2 i 3 kk, karę 200 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30,-zł.;

VIII. na podstawie art.69 § 1 i 2 kk i art.70 § 1 pkt 1 kk wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił wobec oskarżonego W. K. na okres 5 lat próby;

IX. na podstawie art.72 § 1 pkt 4 kk zobowiązał oskarżonego W. K. w okresie próby do wykonywania pracy zarobkowej;

X. zwolnił oboje oskarżonych od opłaty; obciążył oskarżonych wydatkami poniesionymi w toku postępowania, w wysokości po 673,15 zł.

Apelacje od wyroku wywiedli: oskarżyciel publiczny, pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego oraz obrońca oskarżonych.

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Toruniu zaskarżył wyrok w pkt. I (w części dotyczącej pkt. I aktu oskarżenia) na niekorzyść oskarżonej K. K. (1) i w pkt. VI (w części dotyczącej pkt. I i II aktu oskarżenia) na niekorzyść oskarżonego W. K. zarzucając mu błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnym przyjęciu, że przedstawienie przez K. K. (1) i W. K. nierzetelnych oświadczeń majątkowych, które zawierały nieprawdę co do własności nieruchomości, nie wypełniło znamion występku z art.297 § 1 kk, mimo uznania przez Sąd, że oskarżeni mieli całkowitą świadomość i wiedzę, co do nierzetelności tych oświadczeń i mimo tego, że Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonych, że nie orientowali się, jaki był faktyczny stan rzeczy odnośnie prawa własności nieruchomości oraz przez nieuzasadnione twierdzenie, że okoliczności te nie miały istotnego znaczenia w kwestii udzielenia przez Bank Spółdzielczy Oddział w C. kredytów, podczas gdy materiał dowodowy uzyskany w postępowaniu przygotowawczym i sądowym należycie oceniony prowadzi do wniosku przeciwnego, tj. że nierzetelne oświadczenia majątkowe obojga małżonków zdecydowanie należy uznać za dokumenty wpisujące się w normę przepisu art.297 § 1 kk, a tym samym oskarżeni dokonali zarzucanych im przestępstw.

Wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w punkcie I i VI i przekazanie w tym zakresie sprawy Sądowi Okręgowemu w Toruniu do ponownego rozpoznania, a w pozostałej części o utrzymanie wyroku w mocy.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego zaskarżył wyrok w części zarzucając mu:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, skutkujących uniewinnieniem K. K. (1) od czynu zarzucanego jej w punkcie I aktu oskarżenia, a W. K. od czynów zarzucanych mu w punktach I i II aktu oskarżenia (punkty I i VI wyroku), w efekcie błędnego ustalenia, że działanie polegające na złożeniu nierzetelnego, pisemnego oświadczenia odnośnie nieruchomości wchodzących w skład majątku oskarżonych, w realiach tej sprawy nie wypełnia znamion przestępstwa z art.297 § 1 kk, jako że złożone przez oskarżonych oświadczenia w tym zakresie (co do przysługujących im praw: własności, współwłasności lub użytkowania wieczystego) - zdaniem skarżonego Sądu - nie dotyczyły okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania kredytu,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, skutkujących tym, że z jednej strony skarżony Sąd uznał oskarżoną K. K. (1) i oskarżonego W. K. za winnych czynów opisanych w punktach III i IV aktu oskarżenia, błędnie - zdaniem apelującego - przyjmując, że zachowania tam opisane stanowią te same czyny, polegające na tym, że oskarżeni działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przywłaszczyli sobie powierzone im jako przechowawcom przez Bank Spółdzielczy w C. na podstawie umów przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku wskazane w wyroku pojazdy, stanowiące własność tego Banku, ale jednocześnie - w efekcie błędnych ustaleń - uniewinnił oboje oskarżonych od zarzucanych im w punktach IV aktu oskarżenia czynów, błędnie stwierdzając, że oskarżeni swoimi działaniami polegającymi na zbywaniu mienia w postaci samochodów obciążonych przewłaszczeniem na rzecz Banku Spółdzielczego w C. nie doprowadzili do swojej niewypłacalności, tj. o przestępstwo z art.300 § 1 kk w zw. z art.12 kk, co było efektem niedostrzeżenia, że w obliczu oczywiście grożącej im niewypłacalności lub upadłości (co potwierdziły postępowania upadłościowe) udaremnił (lub przynajmniej uszczuplił) zaspokojenie swojego wierzyciela przez to, że usunęli bądź zbyli składniki swojego majątku w postaci środków pieniężnych uzyskanych w zamian za zbywane pojazdy, a właścicielami tak uzyskanych środków pieniężnych (w przeciwieństwie do przewłaszczonych samochodów), stali się w momencie nabycia ich posiadania, co wprost wynika z art.169 § 1 i 2 kc,

III. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art.46 § 1 kk i art.297 § 1 kk oraz obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia; tj. art.415 § 1 kpk, poprzez nieuwzględnienie złożonego przez pokrzywdzony Bank, na podstawie powołanego art.46 § 1 kk wniosku o orzeczenie obowiązku naprawienia szkody (niezastosowanie wskazanego przepisu), w efekcie wadliwej wykładni art.415 § 1 kk skutkującej wadliwą subsumpcją i przyjęciem, że w sprawie tej znajduje zastosowanie tzw. klauzula antykumulacyjna, wynikająca z tegoż art.415 § 1 kpk (in fine), po błędnym ustaleniu, że rzekomo tożsame (przedmiotowo) roszczenia wynikające z zarzucanych oskarżonym przestępstw są przedmiotem innych postępowań, a ponadto że przestępstwo określone w art.297 § 1 kk, których popełnienia - zdaniem Sądu - dopuścili się oskarżeni, jest przestępstwem formalnym (bezsukutowym), co - wedle Sądu - powoduje, że w przypadku stwierdzenia jego popełnienia - co budzi zdziwienie, choćby w świetle zasad

prawkłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego - nie można mówić o wystąpieniu jakiegłkolwiek szkody, która mogłaby zostać następnie naprawiona przez sprawcę; kwestia mogłaby nie mieć większego znaczenia w przypadku uznania oskarżonych winnymi - tak jak o to wnosił w akcie oskarżenia Prokurator, a teraz także pokrzywdzony w apelacji - popełnienia przestępstwa opisanego w art.300 § 1 kk, które jest występkiem skutkowym.

Wniósł o zmianę powyższego wyroku poprzez przyjęcie, iż:

- oskarżeni K. K. (1) i W. K. dopuścili się przestępstw z art.297 § 1 kk, także w efekcie działań polegających na złożeniu przez nich nierzetelnych, pisemnych oświadczeń odnośnie przysługujących im praw do nieruchomości, wchodzących w skład ich majątku, a okoliczności te miały istotne znaczenie dla uzyskania przez nich kredytów,

ponadto:

- uznanie oskarżonych K. K. (1) i W. K. winnych popełnienia przestępstw opisanych w art.300 § 1 kk, a więc, że swoimi działaniami w okolicznościach grożącej im niewypłacalności lub upadłości, udaremnili bądź przynajmniej uszczuplili zaspokojenie swojego wierzyciela Banku Spółdzielczego w C. przez to, że usuwali, ukrywali i zbywali stanowiące przedmiot ich własności (art.169 § 1 i 2 kc) składniki swojego majątku, w postaci środków pieniężnych pozyskanych ze sprzedaży przewłaszczonych na rzecz Banku pojazdów,

a także

- stosownie do zgłoszonego na podstawie art.46 § 1 kk wniosku pokrzywdzonego Banku z dnia 1.03.2017r., nałożenie na oskarżonych obowiązku naprawienia w całości wyrządzonej mu przestępstwami (i dotychczas nie wyrównanej w jakikolwiek sposób) szkody przez sprawców przestępstw, a więc odpowiednio przez oskarżoną K. K. (1) w kwocie 200.000,-zł. oraz przez oskarżonego W. K. w kwocie 400.000,-zł.

Obrońca oskarżonych zaskarżył wyrok w pkt. II-V oraz VII-X zarzucając mu:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj.:

A. art.7 kpk poprzez błędną ocenę wyjaśnień oskarżonych oraz zeznań J. Ś.,

B. art.5 § 2 kpk poprzez przyjęcie, że oświadczenie majątkowe złożone przez K. K. (1) w 2014r. dotyczyło okoliczności o istotnym znaczeniu dla kontynuacji kredytowania prowadzonej przez oskarżoną działalności gospodarczej,

C. art.424 § 1 kpk poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku, które jest częściowo wewnętrznie niespójne,

D. art.627 kpk przez zasądzenie od oskarżonych wydatków na rzecz Skarbu Państwa w wysokości 673,15 zł.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że:

A. oświadczenie majątkowe złożone przez oskarżoną K. K. (1) w 2014r. dotyczyło okoliczności istotnych dla kontynuacji kredytowania przez Bank Spółdzielczy w C. działalności gospodarczej prowadzonej przez oskarżoną,

B. K. K. (1), składając oświadczenie majątkowe w 2014r. w Banku Spółdzielczym w C. działała w celu uzyskania kredytu, podczas gdy jej zamiarem było przedłużenie kredytowania przyznanego na podstawie umowy kredytowej z 2013r.,

C. oskarżonym można przypisać zamiar bezpośredni przywłaszczenia przewłaszczonych na zabezpieczenie aut wskazanych w punktach III i VII zaskarżonego wyroku;

3. w razie stwierdzenia niezasadności zarzutu obrazy prawa procesowego oraz błędu w ustaleniach faktycznych zaskarżonemu wyrokowi nadto zarzucił na podstawie art.438 pkt 1 kpk obrazę przepisów prawa materialnego, tj.:

A. art.297 § 1 kk poprzez przyjęcie, że do istoty strony podmiotowej rzeczzonego przestępstwa należy nie tylko działanie w celu uzyskania wskazanego tam świadczenia lub wsparcia finansowego lecz także działanie w celu przedłużenia czasu korzystania z takiego świadczenia lub wsparcia przyznanego na podstawie pierwotnej umowy,

B. art.845 kc poprzez jego pominięcie i zaniechanie oceny zawartych przez oskarżonych w 2013r. i 2014r. umów przewłaszczenia na zabezpieczenie przez przyzmat rzeczzonego uregulowania.

Wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w punktach II - V oraz VII - X i uniewinnienie K. K. (1) od zarzutu popełnienia przestępstwa opisanego w punktach II, III i IV aktu oskarżenia, a W. K. od zarzutu popełnienia przestępstw opisanych w punktach III i IV aktu oskarżenia;

- nieobciążanie oskarżonych kosztami postępowania odwoławczego.

Odpowiedź na apelację obrońcy oskarżonych złożył oskarżyciel publiczny wnosząc o jej nieuwzględnienie.

Odpowiedź na apelację oskarżyciela publicznego i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego złożył obrońca oskarżonych wnosząc o ich nieuwzględnienie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wszystkie apelacje wywiedzione w powyższej sprawie są niezasadne i jako takie nie zasługują na uwzględnienie.

Z uwagi na fakt, że tylko obrońca oskarżonych i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego złożyli wnioski o uzasadnienie wyroku sądu odwoławczego, tylko do zarzutów podniesionych w tych apelacjach odniesie się Sąd II instancji w niniejszym uzasadnieniu, zgodnie z treścią przepisu art.457 § 2 kpk.

Oдноśnie apelacji obrońcy oskarżonych.

Ustosunkowując się do zarzutów obrazy przepisów postępowania: art.7 kpk, 424 § 1 kpk oraz błędu w ustaleniach faktycznych na wstępie zważyć należy, że prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy zależy od zgodnego z przepisami postępowania karnego przeprowadzenia dowodów oraz od prawidłowej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej. Podstawę zatem wyroku stanowią może tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, przy czym w uzasadnieniu wyroku sąd ma obowiązek wskazać, jakie fakty uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Sąd ma obowiązek badania i uwzględnienia w toku procesu okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego, a korzystając z prawa swobodnej oceny dowodów przekonanie co do jego winy w zakresie przypisanych mu czynów powinien logicznie i przekonująco uzasadnić. Uzasadnienie winno tym samym wyraźnie wskazywać, na jakich dowodach oparł sąd orzekający ustalenie każdego istotnego dla sprawy faktu, a także należyście rozważać i oceniać wszystkie dowody przemawiające za przyjętymi przez sąd ustaleniami faktycznymi lub przeciw nim, wyjaśniać wszystkie istotne wątpliwości w sprawie i sprzeczności w materiale dowodowym oraz się do nich ustosunkować. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie ma przesłanek pozwalających uznać, że Sąd Okręgowy uchybił którejkolwiek z zasad związanych z postępowaniem dowodowym i oceną dowodów określonych w art.7 kpk. Sąd Okręgowy dokonał całościowej i swobodnej, a nie dowolnej oceny materiału dowodowego, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami oraz z uwzględnieniem zasad logicznego myślenia. Dokonana przez Sąd Okręgowy ocena dowodów nie wykracza poza granice zakreślone w art.7 kpk, w szczególności nie nosi cech dowolności czy powierzchowności. Ocena ta jako logiczna, zgodna ze wskazaniami doświadczenia życiowego i przekonująco umotywowana zasługuje na pełną aprobatę sądu odwoławczego. Konkluzja powyższa ma istotne znaczenie jeśli zważyć, że zarzut błędu w ustaleniach faktycznych w rozumieniu art.438 pkt.3 kpk tylko wówczas jest słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający w okolicznościach ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Nawet bowiem możliwość przeciwstawienia ustaleniom sądu

orzekającego odmiennego poglądu nie może uzasadniać wniosku o dokonaniu przez sąd błędnych ustaleń faktycznych (por. utrwalone i nadal aktualne stanowisko Sądu Najwyższego: wyrok w sprawie II KR 355/74 OSNPG 1975, poz.84, wyrok w sprawie KR 1974 OSNKW 1975, poz.58). Należy stwierdzić, iż Sąd orzekający po prawidłowym przeprowadzeniu przewodu sądowego, poddał zgromadzony materiał dowodowy wszechstronnej analizie, a tok rozumowania zaprezentował w jasnym i przekonującym uzasadnieniu. Nie doszło zatem również do obrazy art.424 § 1 kpk.

Nie ma racji skarżący twierdząc, że Sąd Okręgowy pominął okoliczność, iż oskarżeni byli wieloletnimi klientami Banku Spółdzielczego w C. i bez zarzutu wywiązywali się z umów kredytowych. Ustalenia takie bowiem poczynił Sąd I instancji na str.1 uzasadnienia zaskarżonego wyroku i odniósł się do nich dokonując oceny wyjaśnień oskarżonych (str.40 uzasadnienia). Poza sporem również pozostaje, że to bank zaproponował oskarżonym ponowne nawiązanie współpracy w zakresie prowadzenia konta oraz udzielenia kredytów obrotowych na korzystnych warunkach (str.3 uzasadnienia wyroku). Okoliczność ta jednak nie może ekskulpować oskarżonej K. K. (1) w zakresie czynu przypisanego jej w pkt. II zaskarżonego orzeczenia. Odnoszenie się w omawianym zakresie przez apelującego obrońcę do oskarżonego W. K. jest bezprzedmiotowe, gdyż oskarżony ten został uniewinniony od zarzucanych mu w pkt. I i II aktu oskarżenia czynów z art.297 § 1 kk (pkt VI wyroku). Podobnie bezprzedmiotowe jest odnoszenie się w apelacji wniesionej na korzyść oskarżonych do oświadczeń oskarżonych dotyczących statusu prawnego nieruchomości wymienionych w pkt. I, II aktu oskarżenia w odniesieniu do oskarżonej K. K. (1) oraz w pkt. I i II aktu oskarżenia w części dotyczącej oskarżonego W. K.. Co do czynów związanych z oświadczeniami a dotyczącymi statusu prawnego nieruchomości Sąd Okręgowy bowiem żadnemu z oskarżonych nie przypisał winy. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie przyniesie również odwoływanie się do zeznań świadka J. Ś. dotyczących jej spekulacji na temat przyczyn, dla których oskarżeni przepisali składniki swego majątku na córkę. Zeznania te bowiem nie zostały uznane przez Sąd Okręgowy za wiarygodne (str.47 uzasadnienia wyroku). Okoliczność ta natomiast nie deprecjonuje – jak chce tego apelujący – całości zeznań tego świadka. W ramach bowiem swobodnej oceny dowodów sąd ma obowiązek ocenić pod względem wiarygodności całość depozycji świadka i może jedynie jej części dać wiarę, innej zaś waloru wiarygodności odmawiając; taka sytuacja miała miejsce w odniesieniu do zeznań świadka J. Ś.. Okoliczność, że świadek jest pracownikiem pokrzywdzonego banku nie implikuje również sama w sobie uznania, że jej zeznania pozostające w opozycji do wyjaśnień oskarżonych i przyjętej przez nich linii obrony są niewiarygodne. Takiej swobodnej ocenie zostały poddane również zeznania świadków: P. F. i K. O. a okoliczność, że skarżący jej nie podziela nie implikuje uznania, że jest ona sprzeczna z zasadami określonym w przepisie art.7 kpk. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że nawet jeżeli – jak twierdzi skarżący – pracownicy banku mieliby wskazywać co powinno być wpisane w oświadczeniach majątkowych, w żadnym stopniu nie uprawniało to oskarżonej K. K. (1) do złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia mającego znaczenie dla pozyskania środków finansowych z banku.

Aprobatę Sądu Apelacyjnego zyskała zatem również ocena dowodów skutkująca uznaniem oskarżonej K. K. (1) winną czynu przypisanego jej w pkt. II zaskarżonego wyroku. Argumenty podniesione zaś w tym zakresie przez apelującego uznać należy za nietrafne. Rozważania skarżącego zawarte na str.7 apelacji a zmierzające do wykazania, że postępowania podatkowe nie mogą zostać uznane za postępowania administracyjne, w szczególności w kontekście oświadczenia jakie złożyła w tym zakresie oskarżona K. K. (1) ubiegając się o kredyt w rachunku bieżącym nie mogą przynieść oczekiwanego przezeń rezultatu. Na wstępie wskazać należy na wewnętrzną sprzeczność argumentacji podnoszonej przez obrońcę oskarżonej w omawianym zakresie w wywiedzionej apelacji. Z jednej strony bowiem skarżący odnosząc się do oświadczenia oskarżonej związanego ze statusem prawnym nieruchomości wskazuje na brak wiedzy prawnej oskarżonej (str.6 apelacji), z drugiej zaś, odnosząc się do oświadczenia dotyczącego prowadzonych przeciwko niej postępowań, wskazuje na istnienie takiej wiedzy (str.8 apelacji). Skarżący pomija również tę część wyjaśnień samej oskarżonej, która podczas przesłuchania w dniu 20 lipca 2016r. wskazywała na orzeczenia sądu administracyjnego zapadające wobec niej (k.399, 401 akt sprawy). Nie sposób zatem podzielić stanowiska skarżącego, że nie uznawała postępowań podatkowych za postępowania administracyjne. Aprobaty Sądu II instancji nie zyskała również dokonana przez skarżącego interpretacja zawartego w oświadczeniu określenia postępowania toczącego się przeciwko kredytobiorcy a prowadząca do stwierdzenia, że postępowania administracyjne toczące się „z udziałem” kredytobiorcy nie podlegają zgłoszeniu w oświadczeniu, które wskazuje na postępowania

toczące się „przeciwko” kredytobiorcy. Podobnie jak stanowisko, że skoro oskarżona była inicjatorką postępowania to nie sposób uznać aby w kontekście złożonego oświadczenia nie jest to postępowanie toczące się przeciwko niej. Podkreślenia wymaga charakter toczących się postępowań, o których oskarżona nie poinformowała w złożonym oświadczeniu. Postępowania, do których odnosi się skarżący, a których brak wskazania przypisano oskarżonej w pkt. II zaskarżonego orzeczenia dotyczyły określenia wysokości zobowiązań podatkowych w podatku akcyzowym z tytułu nabycia pojazdów. Decyzje Naczelnika Urzędu Celnego w T. niekorzystne dla oskarżonej zostały przez nią zaskarżone do Dyrektora Izby Celnej w T. (k.1756 akt sprawy). Również przed sądami administracyjnymi toczyły się postępowania z udziałem oskarżonej w związku z decyzjami Dyrektora Izby Celnej w T. (k.1793 akt sprawy), nie sposób zatem podzielić stanowiska skarżącego, że oskarżona nie miał świadomości toczenia się spraw administracyjnych mających z nią ścisły związek. Fakt zaskarżenia ich przez oskarżoną nie powoduje, jak twierdzi skarżący, że nie są to w dalszym ciągu postępowania prowadzone przeciwko niej a zatem – jak trafnie uznał Sąd Okręgowy - podlegały zgłoszeniu przy ubieganiu się o kredyt. Rację ma również Sąd Okręgowy wskazując w części motywacyjnej zaskarżonego orzeczenia (str.43) na cel złożenia takiego oświadczenia. Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że toczące się postępowania mogące uszczuplić majątek przyszłego kredytobiorcy mają wpływ na decyzję banku o przyznaniu kredytu.

Aprobaty sądu odwoławczego nie zyskały również zarzuty skarżącego odnoszące się do przypisanych obu oskarżonym czynów z art.284 § 2 kk. Nie jest bowiem tak jak twierdzi apelujący, że za podstawę przyjęcia winy w tym zakresie Sąd Okręgowy przyjął wyzbycie się przez oskarżonych pojazdów wymienionych w pkt. III i VII zaskarżonego orzeczenia. Sąd ten bowiem wyraźnie wskazał na prawo oskarżonych do zbywania pojazdów będących przedmiotem przewłaszczenia na zabezpieczenie (str.63 uzasadnienia wyroku). Wskazał również w czym upatruje wypełnienia przez oskarżonych znamion czynu z art.284 § 2 kk trafnie uznając za nie zaprzestanie odtwarzania zapasów stanowiących mocą umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie własność banku oraz przeznaczania na własne potrzeby środków uzyskanych ze sprzedaży. Trafnie również Sąd I instancji ustalił zamiar oskarżonych, determinujący wszak popełnienie przestępstwa z art.284 § 2 kk. Kwestionując ten zamiar apelujący zdaje się nie dostrzegać wyjaśnień samych oskarżonych, którzy podali, że środki finansowe uzyskane ze sprzedaży przedmiotowych pojazdów przeznaczali nie tylko na spłaty odsetek do banku ale również na potrzeby nie związane z zaciągniętymi kredytami, m.in. koszty reprezentowania ich w toku postępowań podatkowych, spłaty zobowiązań do kontrahentów, wydatki „na życie” (wyjaśnienia oskarżonych: K. K. (1) – k.1217, 1573 akt sprawy; W. K. – k.1230, 1577 akt sprawy). Wypełnienie znamion przestępstwa z art.284 § 2 kk następuje bowiem nie tylko wówczas, gdy sprawca definitywnie zwiększa swój majątek o wartość przywłaszczonych rzeczy. Nie ma zatem racji skarżący twierdząc, że znamieniem przestępstwa z art.284 § 2 kk jest jedynie dążenie sprawcy do włączenia cudzych rzeczy ruchomych nieodwracalnie do swego majątku. Istotą bowiem przestępstwa przywłaszczenia powierzonego mienia jest – jak już wyżej wskazano - postąpienie z nim jak z własnym wbrew woli właściciela rzeczy. Istotne znaczenie dla bytu tego przestępstwa ma pierwsza czynność jakiej dokona sprawca, a w której przejawia się jego stosunek do rzeczy wyrażający się w postępowaniu z nią jak właściciel. W realiach przedmiotowej sprawy rzeczami tym były samochody, których właścicielem w oparciu o umowę przewłaszczenia na zabezpieczenie był bank a którymi oskarżeni mogli dysponować, w szczególności je sprzedawać pod jednak warunkiem odnawiania ich zasobu. Oskarżeni zbywając samochody (do czego byli uprawnieni) postąpili z uzyskanymi w ten sposób środkami finansowymi jak z własnymi (do czego już prawa nie mieli) decydując w sposób sprzeczny z interesem pokrzywdzonego o ich wydatkowaniu. Słusznie zatem Sąd Okręgowy przypisał im popełnienie przestępstwa z art.284 § 2 kk, gdyż postępowali ze wskazanym w przypisanych im czynach mieniem jak z własnym zaprzestając jednocześnie odnawiania zasobów. Okoliczności ekskulpującej nie może stanowić ich przekonanie, że bank zrestrukturyzuje ich zadłużenie i w przyszłości będą mogli odtworzyć zapasy. Bank bowiem został pozbawiony jednego z zabezpieczeń udzielonych kredytów. Od 2 kwietnia 2015r. oskarżony W. K. a od 25 kwietnia 2015r. oskarżona K. K. (1) zaprzestali jednak odnawiania tego zasobu (czego nie kwestionuje skarżący) a część środków pieniężnych uzyskanych ze sprzedaży powierzonych im samochodów przeznaczali na własne potrzeby, nie związane ze spłatą zaciągniętego kredytu (tego również nie kwestionuje obrońca w wywiedzionej apelacji). W takich okolicznościach podnoszenie przez skarżącego, że część pieniędzy pochodząca ze sprzedaży aut była wpłacana na rachunek oskarżonych w pokrzywdzonym banku nie implikuje uznania, że nie doszło do popełnienia przestępstwa z art.284 § 2 kk, zwłaszcza wobec poczynionej wyżej uwag dotyczących znamion przestępstwa przywłaszczenia powierzonego mienia. To, że pokrzywdzony nie sprawdzał regularnie stanu zapasów nie stanowi okoliczności

ekskulpującej oskarżonych. Sąd Okręgowy skorygował przyjęty w akcie oskarżenia czas popełnienia przestępstw polegających na przywłaszczeniu powierzonego oskarżonym mienia uznając, że początek tego przestępstwa miał miejsce później niż to przyjął oskarżyciel publiczny a zatem uwzględnił okoliczność, że początkowo nie doszło do wypełnienia znamion przestępstwa, gdyż oskarżeni odtwarzali zapasy. Dopiero gdy tego zaprzestali trafnie Sąd I instancji przyjął, że doszło do popełnienia przez nich przestępstwa z art.284 § 2 kk. Nie sposób skutecznie tłumaczyć zachowania oskarżonych tym, że odtworzyliby zapasy po korzystnym dla nich zakończeniu postępowań dotyczących wymiarów podatku akcyzowego. Obowiązkiem oskarżonych bowiem było stałe ich utrzymywanie aby realnie zabezpieczyć kredytodawcę. Postępując odmiennie dopuścili się popełnienia przestępstwa z art.284 § 2 kk. Argumenty związane z zawarciem nowej spółki przez oskarżonych nie mogą przynieść skutku oczekiwanego przez skarżącego, gdyż nie są objęte niniejszym postępowaniem, w szczególności pozostają bez związku z przypisanym oskarżonym przestępstwem przywłaszczenia powierzonego mienia. Negowanie przez oskarżoną K. K. (1) zamiaru przywłaszczenia (nawet jeżeli następuje przed początkiem postępowania karnego) nie implikuje uznania, że nie doszło do popełnienia przestępstwa z art.284 § 2 kk. Jest to bowiem jedynie subiektywna jej ocena zaistniałych faktów (których wszak nie kwestionuje) a prawnokarnej jej oceny dokonuje sąd w toku postępowania, po przeprowadzeniu wszystkich dowodów i po swobodnej ich ocenie. W świetle przedstawionych wyżej znamion przestępstwa przywłaszczenia powierzonego mienia podnoszona przez apelującego okoliczności, że obiektywne okoliczności nie pozwoliły oskarżonym spłacić zaciągniętych kredytów, Urząd Celny wszczywał kolejne postępowania a bank wypowiedział im umowy kredytowe pozostają bez wpływu na odpowiedzialność karną z art.284 § 2 kk. Ponownie bowiem wskazać należy na znamię tego przepisu, tj. postąpienie z powierzonym mieniem jak z własnym, wbrew interesowi właściciela rzeczy. Wskazać w tym miejscu należy, że wypowiedzenie umów kredytowych nastąpiło w dniu 27 lipca 2015r., podczas gdy początek popełnienia przez oskarżonych przestępstwa przywłaszczenia mienia miał miejsce w kwietniu 2015r. Nie sposób zatem uznać aby zdarzenie zaistniałe chronologicznie później (wypowiedzenie umowy kredytowej) miało spowodować zdarzenie, które miało miejsce wcześniej (przywłaszczenie powierzonego mienia).

Sąd Apelacyjny podziela również pogląd Sądu I instancji, że w przedmiotowej sprawie doszło do przywłaszczenia powierzonego mienia, nie zaś do popełnienia przestępstwa z art.300 § 1 kk. Z chwilą bowiem zawarcia umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie bank stał się właścicielem pojazdów wskazanych w przypisanych oskarżonym zarzutach. Warunki tej umowy pozwalały zbywać oskarżonym te pojazdy (§ 4 ust.1 umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku z dnia 12.09.2013r. - k.46 akt sprawy, § 5 umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku z dnia 4.09.2014r. - k.47v akt sprawy, § 4 ust.1 umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku z dnia 28.06.2013r. - k.118 akt sprawy i § 5 umowy przewłaszczenia rzeczy oznaczonych co do gatunku z dnia 28.06.2014r. - k.119v akt sprawy). Podnoszona zatem przez skarżącego okoliczność, że oskarżeni sprzedawali samochody we własnym imieniu nie skutkuje uznaniem, że mienie stanowiło ich własność.

Chybiony jest również zarzut braku oceny Sądu Okręgowego charakteru umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie w kontekście treści art.854 kc i art.720 kc. Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu skarżącego, że w przedmiotowej sprawie doszło do przeniesienia własności pojazdów na oskarżonych, gdyż mieli oni możliwość zbywania tych przedmiotów oznaczonych co do gatunku. Pogląd taki pozostaje bowiem w sprzeczności z treścią umów zawartych między stronami, z których wynika jednoznacznie, że przewłaszczający (czyli oskarżeni) przenoszą na Bank (oskarżyciela posiłkowego) własność rzeczy ruchomych o określonych w umowach wartościach (§ 2 umów z dnia 4.09.2014r. – k.47 akt sprawy i z dnia 26.06.2014r. – k.119 akt sprawy). Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że Sąd Okręgowy rozważał zasadność zastosowania kwalifikacji prawnej z art.284 § 2 kk i art.300 § 1 kk (obie bowiem kwalifikacje zostały wskazane w akcie oskarżenia i właśnie uznając, że oskarżeni nie byli właścicielami przedmiotowych samochodów w inkryminowanym czasie przyjął kwalifikację z art.284 § 2 kk.

W uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia nie zachodzi również wewnętrzna niespójność o jakiej skarżący pisze na str.9-10 apelacji. Sąd Okręgowy konsekwentnie bowiem stoi na stanowisku, że oświadczenie dotyczące toczących się przeciwko potencjalnemu kredytobiorcy postępowań administracyjnych miało znaczenie dla pozyskania kredytu a zatem złożenie nierzetelnego oświadczenia w tej kwestii przez oskarżoną K. K. (1) skutkowało przypisaniem jej popełnienia przestępstwa z art.297 § 1 kk. Kwestia czy bank udzieliliby w takim przypadku kredytu (apelujący wskazuje

w tej części uzasadnienia wniesionego środka odwoławczego na przypuszczenie sądu, że mogłoby to skutkować odmową udzielenia kredytu) nie stanowi – wbrew twierdzeniom skarżącego – naruszenia art.5 § 2 kpk. Przepięstwo z art.297 § 1 kk ma bowiem charakter formalny a do wypełnienia jego znamion wystarczy samo złożenie nierzetelnych informacji mających wpływ na decyzję o udzieleniu kredytu. Bez wpływu na odpowiedzialność sprawcy pozostaje czy kredyt został udzielony czy też nie. Rozważania zatem Sądu Okręgowego czy doszłoby do udzielenia kredytu czy też nie, pozostają poza zakresem niniejszego postępowania i jako zbędne nie mogą skutkować uznaniem, że doszło do obrazy art.5 § 2 kk. W zasadniczej bowiem dla odpowiedzialności z art.297 § 1 kk kwestii, tj. istotności oświadczenia w przedmiocie toczących się postępowań administracyjnych przeciwko oskarżonej K. K. (1) poczynione przez Sąd I instancji ustalenia są niewątpliwe i spójne z oceną dowodów dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że ustalenia faktyczne Sądu I instancji w omawianej kwestii znajdują się na str.8 uzasadnienia wyroku (nie zaś na str.7 jak wskazano w apelacji), zaś rozważania na str.58-59 (nie zaś na str.61-62 jak podał skarżący). Wskazać zatem jedynie ponownie należy, że kwestia czy kredyt byłby udzielony mimo złożenia nierzetelnego (ale w istotnej dla uzyskania kredytu kwestii) oświadczenia pozostaje bez wpływu na odpowiedzialność karną z art.297 § 1 kk. Gdyby bowiem przy złożeniu takiego nierzetelnego w istotnej kwestii oświadczenia do udzielenia takiego kredytu doszło, oskarżona mogłaby stanąć – przy spełnieniu pozostałych przesłanek - pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art.286 § 1 kk. Żadną miarą nie sposób zatem uznać, że doszło do obrazy art.5 § 2 kpk, gdyż wskazywana przez skarżącego wątpliwość (czy bank udzieliłby kredytu czy też nie) nie determinuje uznania czy doszło do popełnienia przestępstwa formalnego z art.297 § 1 kk. Kwestia własności nieruchomości, odmiennie niż oświadczenie w temacie toczących się postępowań, nie miała istotnego znaczenia dla udzielenia kredytu w realiach rozpoznawanej sprawy a zatem porównywanie tych dwóch okoliczności przez skarżącego jest bezprzedmiotowe. Nie doszło zatem ani do obrazy przepisów postępowania ani do błędu w ustaleniach faktycznych w omawianym zakresie.

Podnoszona przez skarżącego okoliczność, że oskarżonemu W. K. nie postawiono zarzutu związanego z treścią oświadczenia nie może implikować uznania, że winno dojść do uniewinnienia oskarżonej K. K. (1) w związku ze złożeniem oświadczenia o jakim mowa w pkt. II zaskarżonego orzeczenia. Sąd bowiem nie mógł orzekać poza zakresem aktu oskarżenia. Wskazać również należy, że oskarżony W. K. w swoim oświadczeniu w ogóle nie wypełnił tej jego części, która odnosiła się do kwestii prowadzonych przeciwko niemu postępowań; podczas gdy oskarżona K. K. (1) złożyła takie oświadczenie – jak prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy – niezgodne z prawdą.

Nie ma również racji skarżący zarzucając Sądowi Okręgowemu obrazę art.297 § 1 kk poprzez jego zastosowanie. Sąd Apelacyjny nie podziela stanowiska obrońcy, że w realiach rozpoznawanej sprawy oskarżona nie ubiegała się o pozyskanie kredytu, gdyż przedłużała czas spłaty kredytu wcześniej otrzymanego. Trafnie bowiem wskazał Sąd Okręgowy, że pojęcie „uzyskania kredytu” o jakim mowa w art.297 § 1 kk obejmuje również sytuację jaka zaistniała w realiach rozpoznawanej sprawy, tj. ubieganie się przez oskarżoną o przedłużenie finansowania na kolejny rok w drodze zawarcia aneksu do poprzednio obowiązującej umowy kredytowej. Nie było to zatem jak sugeruje skarżący (str.18 apelacji) jedynie przesunięcie w czasie zobowiązania kredytowego. W związku bowiem z zawarciem kolejnej umowy oskarżonej zostały oddane do dyspozycji środki finansowe na kolejny rok. Nie jest zatem tak jak twierdzi apelujący, że kredytobiorca niczego nie uzyskał. Nie jest również tak jak twierdzi skarżący, że zawarta w § 3 pkt 9 umowy kredytowej z dnia 12 września 2013r. możliwość przedłużenia okresu kredytowania stanowi jedynie możliwość przedłużenia spłaty kredytu udzielonego na podstawie tej umowy. Argumenty świadczące o innym charakterze tego zapisu niż wskazany wyżej przez skarżącego zostały przedstawione na str. 60 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia i nie widząc potrzeby ponownego przytaczania ich w tym miejscu, Sąd Apelacyjny do nich się odwołuje. Skutku oczekiwanego przez apelującego nie może przynieść wskazanie na odwołanie się banku przy zawieraniu umowy w 2014r. do umowy z 12 września 2013r. Umowa nr (...) z 12 września 2013r. o kredyt w rachunku bieżącym zawarta została na okres 12 miesięcy z oznaczeniem terminu spłaty na 4 września 2014r. (§ 1 i 2 umowy – k.15 akt sprawy). Aneks nr (...) z dnia 4 września 2014r. oddawał do dyspozycji oskarżonej środki finansowe z terminem spłaty do 4 września 2015r (k.21 akt sprawy). A zatem mimo, że odnosił się do wcześniej zawartej umowy, wymagał spełnienia formalności jak przy zawieraniu umowy i dotyczył środków, które przy braku wypełnienia tych formalności nie zostałyby oddane do dyspozycji oskarżonej. Nie budzi wątpliwości, że obie umowy są ze sobą ściśle związane ale

obowiązek dopełnienia formalności takich samych jak przy pierwszej umowie (w szczególności złożenia oświadczenia będącego przedmiotem niniejszego postępowania a opisanego w pkt. II zaskarżonego orzeczenia) powoduje, że nie sposób uznać aby w realiach rozpoznawanej sprawy doszło do przedłożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia w toku „korzystania z kredytu” (art.297 § 2 kk), nie zaś do „uzyskania kredytu” o czym mowa w art.297 § 1 kk. Sąd w części motywacyjnej zaskarżonego orzeczenia odniósł się do pojęcia „uzyskania kredytu” jako znamienia przestępstwa za art.297 § 1 kk (str.59-60 uzasadnienia wyroku) trafnie uznając, że w realiach rozpoznawanej sprawy doszło do jego wypełnienia. Skoro tak, to nie sposób czynić mu skutecznie zarzutu, że nie rozważał zaistnienia przesłanek z innego przepisu, w szczególności wskazywanego w apelacji art.297 § 2 kk. Odnosząc się w tym zakresie do zarzutów apelacji Sąd II instancji podkreśla, że prawidłowa ocena dokonana przez Sąd I instancji, iż oświadczenie zostało złożone przy ubieganiu się o zawarcie kolejnej umowy kredytowej, nie zaś w trakcie trwania pierwotnej umowy, co prowadzi do wniosku, że nie ma zastosowania przepis art.297 § 2 kk. Do wypełnienia przesłanek z tego przepisu zachodzi wówczas, gdy sprawca zaniecha poinformowania właściwego podmiotu o sytuacji mogącej mieć wpływ na wstrzymanie lub ograniczenie udzielonego wsparcia finansowego. Tymczasem popełniając przestępstwo z art.297 § 1 kk sprawca działa poprzez przedłożenie – w realiach przedmiotowej sprawy – mającego istotne znaczenie oświadczenia niezgodnego z prawdą.

Nie ma również racji apelujący kwestionując zasadność obciążania oskarżonych wydatkami postępowania, zarzucając obrazę art.627 kpk. Na wstępie wskazać należy, że powołany przez skarżącego przepis stanowi podstawę obciążenia oskarżonych kosztami sądowymi, do czego doszło w powyższej sprawie. Nie sposób zatem uznać aby został naruszony ten przepis. Skoro skarżący domaga się nieobciążania oskarżonych tymi kosztami za postępowanie przed Sądem I instancji winien podnieść zarzut obrazę art.624 § 1 kpk poprzez jego niezastosowanie. Przechodząc natomiast do istoty zarzutu w omawianym zakresie podkreślić należy, że obciążenie oskarżonego uznanego winnym kosztami postępowania karnego stanowi zasadę unormowaną we wskazanym wyżej przepisie art.627 kpk. Zwolnienie go zaś stanowi wyjątek stosowany jedynie w uzasadnionych przypadkach. W realiach rozpoznawanej sprawy trafnie Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstaw do zwolnienia oskarżonych (którzy pracują) od tego obowiązku, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że oskarżeni zostali obciążeni jedynie wydatkami tego postępowania. Z uwagi na brak zaskarżenia na niekorzyść oskarżonych w tym zakresie poza kognicją sądu odwoławczego pozostaje fakt, że oskarżeni zostali zwolnieni od opłat związanych z wymierzonymi im karami. Odnosząc się zatem jedynie do zasądzonych wydatków Sąd Apelacyjny stwierdza, że obciążenie oskarżonych wydatkami w kwocie po 673,15 zł. nie jawi się jako nadmiernie surowe i niemożliwe do uregulowania przez oskarżonych.

Oдноśnie apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.

Żaden z zarzutów podniesionych w tej apelacji nie zyskał aprobaty Sądu Apelacyjnego.

Na wstępie wskazać należy na całkowity brak podstaw do podnoszenia zarzutu obrazę art.425 § 3 kpk, z którego skarżący wywodzi, że niekorzystne dla pokrzywdzonego banku rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego skutkowały nie realizowaniem przez ten sąd jednego z celów postępowania jakim jest zaspokojenie słusznych roszczeń pokrzywdzonego. Wskazany bowiem przepis żadną miarą nie odnosi się do postępowania przed Sądem I instancji a stanowi o ograniczeniach dla składającego środek odwoławczy. Przepis art.425 § 3 kpk statuuje tzw. gravamen czyli prawo do zaskarżenia orzeczenia tylko w tym zakresie w jakim jest ono sprzeczne z interesem strony skarżącej. Zaspokojenie słusznych roszczeń pokrzywdzonego określa natomiast w pkt. 3 przepis art.2 § 1 kpk formułujący cele kodeksu postępowania karnego. Wskazać jednak w tym miejscu należy skarżącemu również na inne zasady procesu karnego, w tym zasadę swobodnej oceny dowodów określoną w przepisie art.7 kpk (którego naruszenia apelujący zresztą nie zarzuca) oraz inne cele postępowania karnego określonych również w art.2 § 1 kpk, których skarżący zdaje się nie dostrzegać.

Nie ma racji skarżący zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych opisany w pkt. II wniesionego środka odwoławczego. Sąd Okręgowy w części motywacyjnej zaskarżonego orzeczenia (str.45-49, 56-58) w sposób szczegółowy uzasadnił poczynione ustalenia, że oświadczenia oskarżonych co do statusu prawnego nieruchomości wymienionych w oświadczeniach w związku z ubieganiem się o dalszy kredyt obrotowy nie miały

istotnego znaczenia w rozumieniu przepisu art.297 § 1 kk. Sąd Apelacyjny w pełni podziela ten tok rozumowania i dokonaną przez Sąd I instancji ocenę dowodów i nie widząc potrzeby powtarzania w tym miejscu przedstawionych tam argumentów do nich się odwołuje. Odnosząc się do podniesionych w tym zakresie zarzutów apelującego wskazać należy co następuje. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść odwoływanie się do innego orzeczenia sądu, tj. postanowienia Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 15.09.2016r. w sprawie II Kp 406/16, gdyż zgodnie z zasadą samodzielności jurysdykcyjnej sądów określoną w przepisie art.8 § 1 kpk, sąd karny rozstrzyga samodzielnie zagadnienia faktyczne i prawne oraz nie jest związany rozstrzygnięciem innego sądu. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie dysponował szerszym materiałem dowodowym niż sąd, który orzekał w przedmiocie zażalenia na postanowienie o umorzeniu śledztwa. Nie jest również tak jak twierdzi skarżący, że ustalenia o jakich mowa zostały poczynione jedynie w oparciu o zeznania świadka K. O.. Również inni świadkowie przesłuchiwani w powyższej sprawie nie wskazywali na nieruchomości jako zabezpieczenie udzielonych oskarżonym kredytów (zeznania świadków: K. B. (1) - k.1718v akt sprawy, P. F. (k.1719v akt sprawy). Świadek J. Ś. wprost zeznała, że bank nie wymagał ustanowienia hipotek przyjmując inne zabezpieczenia spłaty kredytów (k.1580 akt sprawy). Świadek M. N. zeznała zaś jednoznacznie, że nieruchomości, które kiedyś należały do oskarżonych, w dacie udzielania kredytów stanowiły własność ich córki (k.1723 akt sprawy). Wskazać należy za Sądem Okręgowym, że kwestię „istotności” o jakiej mowa w przepisie art.297 § 1 kk należy badać w każdej sprawie indywidualnie. I tak w przypadku kredytu, w którym nieruchomości nie stanowią jego zabezpieczenia, jak w przedmiotowej sprawie, nie sposób uznać aby oświadczenie w tym zakresie miało istotne znaczenie dla jego uzyskania. Podkreślenia również wymaga, że bank weryfikował dane zawarte w tych oświadczeniach i mimo poczynienia prawidłowych ustaleń co do statusu prawnego nieruchomości wskazanych w oświadczeniach, kontynuował procedurę kredytową. Wskazać również w tym miejscu należy, że warunkiem podjęcia współpracy oskarżonych z pokrzywdzonym bankiem było niezabezpieczanie kredytów hipoteką. Jak wynika z zeznań wskazanych wyżej świadków, zabezpieczenia miały stanowić: weksle, pełnomocnictwa w rachunku, przewłaszczenie na zabezpieczenie na rzecz banku samochodów oraz gwarancja de minimis zabezpieczona wekslem. Zatem nie sposób uznać aby w realiach rozpoznawanej sprawy kwestia własności nieruchomości miała istotne znaczenie dla uzyskania kredytu przez oskarżonych. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może zatem przynieść odwoływanie się do zeznań świadka K. B. (2), którym nota bene Sąd Okręgowy dał wiarę (str.48 uzasadnienia wyroku). Nie ma również racji skarżący twierdząc jakoby Sąd Okręgowy poczynił ustalenia, że gwarancja de minimis była głównym zabezpieczeniem kredytu; była bowiem – jak wyżej wskazano - jednym z zabezpieczeń. Nadto nie sposób podzielić stanowiska skarżącego, że kwestie własności nieruchomości o jakich mowa w oświadczeniach oskarżonych były warunkiem uzyskania gwarancji de minimis. Wyjaśnienia oskarżonych, na które w tym zakresie powołuje się apelujący (str.6 apelacji) pozostają bowiem w sprzeczności z § 3 ust.13 i § 5 ust.1 pkt 2b umowy jaką w tym przedmiocie zawarł Bank (...) z Bankiem Spółdzielczym w C. (k.203-209 akt sprawy). Nie jest również tak jak twierdzi skarżący, że Sąd Okręgowy eksponuje fakt, iż pracownicy banku mieli możliwość weryfikacji podawanych przez potencjalnych kredytobiorców danych. Sąd bowiem podnosi tę okoliczność jedynie rozważaniu kwestii zaistnienia przestępstwa z art.297 § 1 kk nie czyniąc z tego koronnego argumentu przemawiającego za przyjęciem jako prawidłowe poczynionych przez siebie ustaleń. Istotne jest bowiem nie to, że mieli taką możliwość ale, że mimo stwierdzenia nieprawidłowości w oświadczeniach oskarżonych w tym zakresie, procedura udzielania kredytu była kontynuowana a więc informacja ta nie miała istotnego znaczenia dla uzyskania kredytu. Nie ma zatem racji skarżący twierdząc, że Sąd Okręgowy naruszył zasadę swobodnej oceny dowodów unormowaną w przepisie art.7 kpk. W tym miejscu Sąd Apelacyjny odwołuje się do uwag poczynionych we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia (str.10-11) a dotyczących zasad jakimi kierować się winien sąd rozpoznający sprawę w zakresie oceny dowodów. Na marginesie jedynie wskazać należy, że skarżący w petitum wywiedzionej apelacji nie zawarł zarzutu mającej wpływ na treść orzeczenia obrazy art.7 kpk a uczynił to dopiero w jej uzasadnieniu. Nie jest to wprawdzie uchybienie dyskwalifikujące wniesiony środek odwoławczy ale od profesjonalnego pełnomocnika strony Sąd Apelacyjny oczekuje formułowania wewnętrznie spójnych pism procesowych. Podobne uwagi dotyczą odwoływania się w uzasadnieniu wywiedzonego środka odwoławczego do kwestii orzeczonych wobec oskarżonych kar, podczas gdy w apelacji nie postawiono zarzutów w tym zakresie. Takich uchybień w formułowaniu apelacji nie sposób tłumaczyć jedynie jak czyni to skarżący (str.4 i 8 apelacji) ustawowymi ograniczeniami co do terminu do jej wniesienia.

Wbrew twierdzeniom apelującego Sąd Okręgowy dostrzegł fakt, że oboje oskarżeni maksymalnie wykorzystali udzielone im kredyty, nie zwrócili ich a środki pozyskane ze sprzedaży samochodów będących przedmiotem umów przewłaszczenia na zabezpieczenie spożytkowali częściowo na opłacenie pomocy prawnej w toczących się przeciwko nim postępowaniach podatkowych (str.16 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia). Kwestia pomocy prawnej z jakiej korzystali jako przedsiębiorcy pozostaje poza oceną sądów rozpoznających niniejszą sprawę i wydaje się, że również nie powinna być przedmiotem dywagacji skarżącego (str.4 apelacji) jako pozostająca bez wpływu na rozpoznanie przedmiotowej sprawy i stanowiąca prawo każdego obywatela do korzystania z pomocy prawnej fachowego pełnomocnika. Całkowitym nadużyciem, w ocenie Sądu Apelacyjnego, jest twierdzenie skarżącego co do rzekomej aprobaty jaką w jego ocenie miał prezentować Sąd Okręgowy dla zachowań oskarżonych związanych z wszczęciem przez nich procedury upadłości konsumenckiej. Okoliczność ta bowiem pozostawała poza kognicją sądu orzekającego. Wzmianka o tym w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia (str.21) w żadnym stopniu nie wskazuje jaki stosunek do tego faktu ma Sąd Okręgowy, w szczególności nie wynika z niej aprobatą dla takiego postępowania. Okoliczność ta bowiem nie ma żadnego wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonych w powyższej sprawie. Podobnie poza kognicją sądów orzekających w powyższej sprawie znajdują się prawne konsekwencje ogłoszonej wobec oskarżonych upadłości konsumenckiej. Na marginesie nadto wskazać należy, że pokrzywdzony bank uzyskał częściową rekompensatę poniesionych strat poprzez dokonanie na jego rzecz przez Bank (...) wypłaty w kwocie 300.000,-zł. z tytułu gwarancji spłaty kredytu w ramach portfelowej linii gwarancyjnej de minimis (k.211 akt sprawy). Oczywiście pozostaje bez wpływu na fakt, że oskarżeni otrzymali w ramach kredytów środki finansowe, których nie zwrócili ale nie jest również tak, że szkoda jaką w związku z tym poniósł Bak Spółdzielczy w C. nie została w żadnym stopniu zrekompensowana.

Nie sposób podzielić stanowiska skarżącego, że oskarżeni zostali uniewinnieni od czynów zarzucanych im w pkt. IV aktu oskarżenia. Sąd Okręgowy bowiem w ramach czynów zarzucanych im w pkt. III i IV aktu oskarżenia dokonał zmiany opisu czynu i uznał oskarżonych winnymi popełnienia przestępstw z art.284 § 2 kk w zw. z art.294 § 1 kk (pkt III i VII zaskarżonego wyroku).

Nie znajduje oparcia w obowiązujących przepisach prawa karnego materialnego proponowana przez skarżącego konstrukcja prawna polegająca na uznaniu, że środki finansowe jakie oskarżeni uzyskali ze sprzedaży powierzonego im mienia w postaci samochodów (a co stanowi niekwestionowane przez apelującego pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego popełnienie przestępstwa z art.284 § 2 kk) mogą stanowić przedmiot przestępstwa z art.300 § 1 kk. Zgodnie bowiem z treścią tego przepisu skoro oskarżeni nie byli właścicielami pojazdów po zawarciu umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie to nie mogli tym samym stać się właścicielami środków pieniężnych jakie uzyskali po sprzedaży samochodów. Trafnie zatem wskazał Sąd Okręgowy, że nie sposób przyjąć aby sprawca popełnił jednocześnie przestępstwo z art.284 § 2 kk i art.300 § 1 kk w odniesieniu do tego samego mienia, gdyż w pierwszym przypadku nie jest właścicielem rzeczy a w drugim tym właścicielem jest. Niezależnie od powyższego przyjęcie proponowanej przez skarżącego formy zarzutu, że przedmiotem przestępstwa z art.300 § 1 kk są pieniądze nie zaś pojazdy byłoby niedopuszczalnym wyjściem poza granice aktu oskarżenia (który wskazywał na pojazdy) i stanowiłoby podstawę do sformułowania zarzutu zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art.439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art.17 § 1 pkt 9 kpk. Wobec powyższego za całkowicie bezprzedmiotowe uznać należy rozważania skarżącego związane z przepisem art.169 kc (str.8-10 apelacji). W związku z tym pozostają one również poza sferą zarzutów, do których winien odnieść się sąd w toku kontroli odwoławczej zaskarżonego orzeczenia. Podkreślenia jedynie wymaga, że oskarżeni mocą umowy z bankiem byli uprawnieni do rozporządzania przedmiotowymi samochodami (mogli je sprzedawać) a zatem nie sposób uznać aby doszło do zbycia rzeczy przez osoby nieuprawnione o czym stanowi przepis art.169 § 1 kc.

Nie sposób również podzielić stanowiska skarżącego co do wpływu rozporządzenia majątkiem przez oskarżonych na rzecz swojej córki na ich odpowiedzialność karną w przedmiotowej sprawie. Sąd Okręgowy odniósł się do tej kwestii dokonując oceny wiarygodności zeznań świadków – pracowników banku (str.47 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia) trafnie wskazując, że nie ma to żadnego wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonych w powyższej sprawie. Sąd odwoławczy podziela pogląd Sądu I instancji, że biorąc pod uwagę czas w jakim do tych przekształceń

własnościowych dochodziło, nie sposób uznać aby było to celowe działanie oskarżonych wymierzone w interesy pokrzywdzonego banku. Wszak doszło do nich zanim oskarżeni zawarli z bankiem umowy kredytowe. Wynika to zresztą wprost z zarzutów im stawianych w pkt. I i II aktu oskarżenia (oświadczenia, że są właścicielami nieruchomości tam wskazanych, podczas gdy w tym czasie właścicielem ich była A. K.). Przede wszystkim jednak rozważanie tej kwestii w kontekście odpowiedzialności karnej oskarżonych w przedmiotowej sprawie byłoby wyjściem poza granice aktu oskarżenia, gdyż takich zachowań nie zarzucił oskarżonym oskarżyciel publiczny. Z tożsamyh względów poza kognicją sądów w niniejszej sprawie pozostaje fakt utworzenia przez oskarżonych spółki (...) sp. z o.o. Wobec powyższego dywagacje skarżącego w tej kwestii (str.10-11 apelacji) są bezprzedmiotowe jako nie mające wpływu na odpowiedzialność oskarżonych w przedmiotowym postępowaniu i w związku z tym Sąd Apelacyjny zwolniony jest od obowiązku ich rozważania w toku kontroli odwoławczej. Wskazać jedynie należy, że oskarżeni zostali uznani winnymi popełnienia przestępstwa przywłaszczenia powierzonego im mienia w postaci samochodów wymienionych w pkt. III i VII zaskarżonego orzeczenia.

Odnosząc się do argumentacji apelującego pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego dotyczącej wpływu skazania z art.300 § 1 kk na konsumenckie postępowanie upadłościowe (str.11-12 apelacji) podkreślić należy, że sąd karny nie może skazać oskarżonego tylko po to aby ułatwić pokrzywdzonemu dochodzenia swoich roszczeń w innym postępowaniu. Do skazania bowiem może dojść jedynie w wypadku, gdy oskarżony wypełni swoim zachowaniem znamiona przestępstwa. W realiach przedmiotowej sprawy Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu I instancji, że nie doszło do wypełnienia znamion czynu z art.300 § 1 kk.

Aprobatę Sądu II instancji zyskał również pogląd Sądu Okręgowego co do braku podstaw, w realiach rozpoznawanej sprawy, do wydania orzeczenia w oparciu o przepis art.46 kk oraz argumentacja przedstawiona na jego poparcie (str.70-71 uzasadnienia wyroku).

Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że doszło do wypełnienia przesłanki z art.415 § 1 kpk, tj. o roszczeniu, którego domaga się pokrzywdzony w oparciu o przepis art.46 kk orzeczono już w innym postępowaniu. Wynika to wprost z treści wyroków Sądu Okręgowego w Toruniu w sprawach: (...) (k.1797-1810, 1811-1818 akt sprawy), które zapadły przeciwko oskarżonym w powyższej sprawie, z powództwa oskarżyciela posiłkowego w powyższej sprawie o zapłatę i w związku ze szkodą wynikającą z umowy kredytowej będącej również przedmiotem niniejszego postępowania. Zachodzi zatem tożsamość przedmiotowa i podmiotowa jakiej wymaga klauzula antykumulacyjna określona w przepisie art.415 § 1 zd. 2 kpk. Okoliczność, że we wskazanych wyżej postępowaniach cywilnych powód (oskarżyciel posiłkowy w procesie karnym) nie domagał się naprawienia szkody przez pozwanych (oskarżonych w niniejszym postępowaniu) a opierał swe roszczenia o weksle nie zmienia faktu, że zarówno wnioskowany w procesie karnym obowiązek naprawienia szkody, jak i mające swe oparcie w wekslach procesy cywilne miały tożsame źródło, tj. umowy kredytowe, o których mowa w przedmiotowej sprawie. Tak więc okoliczność, że w toku postępowań cywilnych pokrzywdzony bank opierał swe roszczenie o weksle stanowiące jedno z zabezpieczeń spłaty kredytów nie zmienia faktu, że dotyczyło to tych samych zdarzeń prawnych, tj. zawarcia wskazanych wyżej umów kredytowych, co wynika z uzasadnień orzeczeń sądów cywilnych. Wszak zobowiązania wekslowe o jakich pisze skarżący (str.16 apelacji) mają tożsame źródło z obowiązkiem naprawienia szkody, tj. wskazaną wyżej umowę kredytową. Z tego względu rozważania skarżącego dotyczące przepisów prawa cywilnego oraz powoływanie się na orzecznictwo w sprawach cywilnych (str.12-20 apelacji) nie mogą przynieść oczekiwanego przezeń skutku. Prawidłowo bowiem zinterpretowane przez Sąd Okręgowy przepisy prawa karnego doprowadziły do wydania orzeczenia zgodnego z tym prawem. Skutku oczekiwanego przez skarżącego nie może przynieść powoływanie się na poglądy komentatorów wskazujących na aktualnie cywilnoprawny charakter środka kompensacyjnego określonego w art.46 kk. Jest to bowiem okoliczność bezsporna, pozostająca jednak bez wpływu na ocenę prawidłowości orzeczenia Sądu Okręgowego w tym zakresie. Zmiana charakteru tego środka kompensacyjnego na cywilnoprawny nie spowodowała, że przepis art.415 § 1 kpk przestał obowiązywać i w żadnym stopniu nie zmienia obowiązującego nadal warunku, tj. braku orzeczenia w tym przedmiocie lub toczącego się w tym przedmiocie postępowania. Sąd na wniosek pokrzywdzonego orzeka o obowiązku naprawienia szkody w trybie art.46 § 1 kk ale z wyjątkiem sytuacji kiedy o tym roszczeniu już prawomocnie orzeczono lub co do niego toczy się postępowanie (art.415 § 1 zd. 2 kpk). Reasumując tę część rozważań wskazać należy, że w

oparciu o przepis art.46 § 1 kk pokrzywdzony przestępstwem może domagać się naprawienia wyrządzonej mu szkody jedynie w wypadku, gdy o obowiązku tym nie orzeczono już prawomocnie w innym postępowaniu lub postępowanie w tej sprawie toczy się. Oczywistym bowiem jest, że sprawca szkody nie może zostać obciążony podwójnie obowiązkiem jej naprawienia. Na marginesie jedynie wskazać należy, odnosząc się do rozważań apelującego dotyczących możliwości wyegzekwowania zasądzonych należności (str.20 apelacji), że możliwości te są tożsame, niezależnie od tego czy o należnościach tych orzeczono w postępowaniu karnym czy też cywilnym. Egzekucja bowiem obowiązku naprawienia szkody orzeczonego w oparciu o przepis art.46 § 1 kk odbywa się zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Z uwagi na powyższe, ocena Sądu Okręgowego czy skazanie z art.297 § 1 kk może stanowić podstawę do obowiązku naprawienia szkody z art.46 § 1 kk, na którą wskazuje skarżący (str.19 apelacji) pozostaje bez wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia w omawianym zakresie.

Wprawdzie sąd odwoławczy w procesie karnym nie jest związany wnioskami apelacji, to jednak odniesie się do tych sformułowanych w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, gdyż niektóre z nich pozostają w sprzeczności z przepisami obowiązującego prawa karnego procesowego i w ocenie Sądu Apelacyjnego formułowanie takich wniosków apelacji nie powinno mieć miejsca w przypadku działania pełnomocnika będącego profesjonalnym, prawnikiem – radcą prawnym. I tak wniosek skarżącego o skazanie oskarżonych z art.297 § 1 kk w związku ze złożeniem przez nich oświadczeń dotyczących statusu prawnego nieruchomości wymienionych w oświadczeniu pozostaje w sprzeczności z określoną w art.454 § 1 kpk regułą *ne peius*. Sąd odwoławczy nie może bowiem skazać oskarżonego, który został uniewinniony przez Sąd I instancji. Nie może również dojść do skazania oskarżonych przez sąd odwoławczy za czyn, którego popełnienia nie przypisano oskarżonym, tj. z art.300 § 1 kk, zwłaszcza co do przedmiotów nie objętych aktem oskarżenia.

Z uwagi na powyższe oraz nie stwierdzając zaistnienia przesłanek z art.439 kpk i art.440 kpk, Sąd Apelacyjny zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art.626 § 1 kpk, art.627 kpk, art.634 kpk, art.1, art.2 ust.1 pkt 4, art.3 ust.1, art.6 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych obciążając nimi oskarżonych w części związanej z ich w nim udziałem. Nie znalazł bowiem podstaw do zwolnienia ich od obowiązku ich ponoszenia. W zakresie nałożonego na oskarżonych obowiązku poniesienia kosztów postępowania odwoławczego aktualne pozostają rozważania a zawarte we wcześniejszej części niniejszego uzasadnienia, tj. przy ocenie zarzutów obrońcy oskarżonych związanych z naruszeniem – jego zdaniem – art.627 kpk (str. 19-20 niniejszego uzasadnienia). Również i w przypadku postępowania odwoławczego zasadą jest obciążanie oskarżonych kosztami tego postępowania w razie zaistnienia ku temu przesłanek. Zwolnienie zaś ich od tego obowiązku jest wyjątkiem, który nie znajduje oparcia w realiach przedmiotowej sprawy. Oboje oskarżeni są stosunkowo młodzi, nie cierpią na żadne dolegliwości uniemożliwiające im w sposób nieodwracalny podjęcie pracy zarobkowej; pracę tę zresztą wykonują. Skarżący wskazując na niewielkie ich dochody pomija tę istotną okoliczność, że równocześnie nie posiadają nikogo na utrzymaniu. Córka ich bowiem – jak wynika z ustaleń poczynionych w niniejszym postępowaniu posiada własny majątek oraz źródło utrzymania (str.21 uzasadnienia wyroku). Również względy słuszności nie przemawiają za zwolnieniem oskarżonych od kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, które toczyło się między innymi na skutek apelacji wywiedzionej przez ich obrońcę, a której zarzuty nie zostały w jakimkolwiek stopniu uznane za trafne.